

13 Μαγτίου, 1991

[ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΜΑΡΙΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ ΚΑΙ ΑΛΛΗ.

Αιτητές

v.

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΒΕΛΤΙΩΣΕΩΣ ΓΕΡΙΟΥ, ΜΕΣΩ
ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΑΥΤΟΥ ΕΠΑΡΧΟΥ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ,

Καθ' ων η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 138/89).

- Προσφυγή βάσει του άρθρου 146 του Συντάγματος — Έννομο Συμφέρον — Υπαρξη — Η καταβολή δικαιώματος, για την έκδοση διοικητικής απόφασης, εκτός όπου το ορίζει ο νόμος, δεν θεωρείται αποδοχή της απόφασης, που εκδηλώνεται με την ελεύθερη συγκατάθεση και βούληση — Με την καταβολή δεν εγκαταλείπεται κάθε δικαίωμα αμφισβήτησης της απόφασης — Υπάρχει έννομο συμφέρον προσβολής της με προσφυγή. 5
- Οδοί και Οικοδομές — Διαπλάτυνση οδού — Ο Περί Οδών και Οικοδομών Νόμος, Κεφ. 96 — Άρθρο 12 — Για την κήρυξη ρυμοτομικού σχεδίου απαιτείται η εφαρμογή των προνοιών του Νόμου — Απόφαση για διαπλάτυνση δρόμου χωρίς έγκυρο ρυμοτομικό σχέδιο, δεν είναι δεσμευτική. 10
- Με την προσφυγή αυτή προσβλήθηκε η απόφαση των καθ' ων η αίτηση να επιβάλουν όρους στην άδεια που δόθηκε στους αιτητές για ανέγερση οικοδομής. Μεταξύ των όρων αυτών ήταν και η παραχώρηση τμήματος του τεμαχίου για διαπλάτυνση του δρόμου με τον οποίο εφάπτετο, η επίστρωση του με χαβαροτσιόκκιλο και η υποβολή αίτησης στο Κτηματολόγιο για αφαίρεση του μέρους που θα παραχωρείτο. 15
- Το Ανώτατο Δικαστήριο, ακυρώνοντας την επίδικη απόφαση, αποφάσισε ότι: 20
- (1) Είναι νομολογιακά θεμελιωμένο πως εκτός όπου ο νόμος προνοεί διαφορετικά δεν μπορεί να θεωρείται η πληρωμή δικαιώματος ως αποδοχή της απόφασης που εκδηλώνεται με την ελεύθερη συγκατάθεση και βούληση και πως με την πληρωμή αυτή εγκαταλείπεται κάθε δικαίωμα αμφισβήτησης της απόφασης. Στο Κεφ. 25

96 δεν υπάρχει πρόβλεψη για πληρωμή δικαιωμάτων υπο διαμαρτυρία. Οι αιτητές δεν στερούνται έννομου συμφέροντος.

(2) Ο Νόμος Περί Οδών και Οικοδομών, Κεφ. 96 προβλέπει ακριβώς τον τρόπο με τον οποίο κηρύττεται το ρυμοτομικό σχέδιο ο οποίος συνδέεται με τις διασφαλίσεις του άρθρου 23 του Συντάγματος δηλαδή το δικαίωμα κατοχής και απόλαυσης της περιουσίας. Οι καθ' ων η αίτηση δεν τήρησαν τις πρόνοιες αυτές του άρθρου 12 του Κεφ. 96 και άρα ενήργησαν με πλάνη περί τον Νόμο. Επομένως το ρυμοτομικό σχέδιο δεν είναι νόμιμο και η απόφαση για τέτοια διαπλάτυνση δεν είναι δεσμευτική.

Η επίδικη απόφαση ακυρώνεται χωρίς έξοδα.

Αναφερόμενες υποθέσεις:

Republic v. Makaronopeion Garkotis (1987) 3 C.L.R. 72.

Demetriou Dairy Products v. Republic (1985) 3 C.L.R. 758.

Yiallourous v. Improvement Board of Yeri (1988) 3 C.L.R. 1518.

Smirli v. The Municipality of Paphos (1986) 3 C.L.R. 729.

Orphanides and another v. The Improvement Board of Ayios Dhometios (1979) 3 C.L.R. 466.

Paphos Plantations (SMK) Ltd. v. The Republic (1985) 3 C.L.R. 2745.

Προσφυγή.

Προσφυγή εναντίον της απόφασης των καθ' ων η αίτηση να επιβάλουν όρους στην άδεια που δόθηκε στους αιτητές για ανέγερση οικοδομής στο κτίμα τους στο χωριό Γέρι.

Μ. Πελίδης, για τους αιτητές.

Μ. Χριστοφίδης, για τους καθ' ων η αίτηση.

Cur. adv. vult.

ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ Δ. ανάγνωσε την ακόλουθη απόφαση. Οι αιτητές είναι ιδιοκτήτες του τεμαχίου υπ' αριθ. εγγραφής Κ689, Τμήμα Κ, Φ/Σχέδιο ΧΧΧ/31.Ε.2, τεμά-

χιον 863, Τοποθεσία Κόκκινες, Χωρίον Γέρι, Λευκωσία.

Στις 15/6/88 υπέβαλαν αίτηση για εξασφάλιση άδειας οικοδομής στο κτήμα τους που έχει έκταση 4 δεκάρια και 357 τργ. μέτρα. Μετά από μελέτη της αίτησης από τα αρμόδια τμήματα, θεωρήθηκε πως ο δημόσιος δρόμος που εφάπτεται του κτήματος των αιτητών έπρεπε να διευρυνθεί. Σαν αποτέλεσμα, με την έκδοση της άδειας που δόθηκε στους αιτητές από τους καθ' ων η αίτηση στις 19/12/88, επιβλήθηκαν ορισμένοι όροι, μεταξύ των οποίων και οι πιο κάτω:

1) Το τμήμα του τεμαχίου που επηρεάζεται από τη διεύρυνση του δρόμου που δείχνεται στο τοπογραφικό σχέδιο θα παραχωρηθεί στο δημόσιο δρόμο να επιστραωθεί με χαβαροτσιάκκιλο και να στερεωθεί κατάλληλα σύμφωνα με τις οδηγίες της Αρμόδιας Αρχής.

2) Να γίνει αίτηση στο Κτηματολόγιο για αφαίρεση του μέρους που θα παραχωρηθεί για διεύρυνση του δρόμου και να προσκομιστεί σχετική βεβαίωση στο Γραφείο μου.

Είναι ο ισχυρισμός των αιτητών πως οι καθ' ων η αίτηση ενήργησαν κάτω από πλάνη περί το Νόμο και ειδικότερα περί τον Περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών Νόμο, Κεφ. 96, σε τρόπο που οι όροι που έθεσαν εις τους αιτητές να αποτελούν αυθαιρέσια.

Είναι εισήγηση των αιτητών πως η αποκοπή του τεμαχίου που προβλέπει ο σχετικός όρος για την έκδοση της άδειας οικοδομής, αποτελεί ρυμοτομία που δεν είναι δεσμευτική αλλά παράνομη και αντίθετη προς τις διατάξεις του Νόμου, Κεφ. 96. Επιπλέον ισχυρίζονται πως η ρυμοτομία αυτή είναι αντίθετη προς το άρθρο 23 του Συντάγματος.

Με την ένστασή τους οι καθ' ων η αίτηση ισχυρίζονται πως η υπόθεση των αιτητών μελετήθηκε από όλες τις αρμόδιες υπηρεσίες και επεβλήθη ο σχετικός όρος για διευ-

ρυνση του τμήματος του δρόμου που εφάπτεται του τεμαχίου των αιτητών, γιατί ο δρόμος εκεί έχρηξε διεύρυνσης και πως η απόφαση των καθ'ων η αίτηση, δεν είναι αντίθετη προς το Νόμο ούτε και το Σύνταγμα και οι όροι που έχουν επιβληθεί δεν είναι ούτε καταστρεπτικοί, ούτε εκδικητικοί, αλλά νόμιμοι.

Επιπλέον, ισχυρίζονται πως οι αιτητές δεν έχουν έννομο συμφέρον να καταχωρίσουν την παρούσα Προσφυγή, γιατί έχουν ήδη πληρώσει τα δικαιώματα χωρίς καμιά επιφύλαξη.

Στην εξέταση της υπόθεσης καλό είναι πιστεύω να εξετάσω πρώτο αν οι αιτητές έχουν έννομο συμφέρο.

Είναι νομολογιακά θεμελιωμένο πως η πληρωμή δικαιωμάτων από μόνη της όταν ο Νόμος δεν προνοεί πληρωμή υπό διαμαρτυρία, δε μπορεί να θεωρηθεί ότι η πληρωμή δικαιώματος μπορεί να θεωρηθεί σαν αποδοχή της απόφασεως που εκδηλώνεται με την ελεύθερη συγκατάθεση και βούληση και πως με την πληρωμή αυτή έχουν εγκαταλείψει κάθε δικαίωμα να αμφισβητήσουν την απόφαση. (Βλέπε υπόθεση *Republic v. Makaronopoeion Carkotis* (1987) 3 C.L.R. 72 στη σελίδα 78 και *Demetriou Dairy Products v. Republic* (1985) 3 C.L.R. 758, στη σελίδα 764.)

Δεν υπάρχει πρόβλεψη στο Νόμο στο Κεφ. 96 για πληρωμή δικαιωμάτων υπό διαμαρτυρία. Κατά τη δικαστική μου κρίση, δε μπορεί να θεωρηθεί η πληρωμή των δικαιωμάτων από τους αιτητές σαν άνευ όρων αποδοχή της απόφασης των καθ'ων η αίτηση. Βρίσκω ότι οι αιτητές δε στερούνται εννόμου συμφέροντος.

Το δεύτερο σημείο που πρέπει να εξετάσω είναι κατά πόσο οι αιτητές ενήργησαν νόμιμα. Ο Νόμος Περί Οδών και Οικοδομών, Κεφ. 96, προβλέπει ακριβώς τον τρόπο με τον οποίο Δημοτικές ή Κυβερνητικές Αρχές μπορούν να προχωρήσουν στην κήρυξη ενός ρυμοτομικού σχεδίου. Τούτο αναμφισβήτητα συνδέεται με τις διασφαλίσεις του άρθρου 23 του Συντάγματος, δηλαδή το δικαίωμα της κα-

τοχής και απόλαυσης της περιουσίας. Οι καθ' ων η αίτηση ενήργησαν κάτω από πλάνη περί το Νόμο γιατί στην απόφαση τους για τη διαπλάτυνση του δρόμου δεν έχουν τηρηθεί οι πρόνοιες του άρθρου 12 του Περί Οδών και Οικοδομών Νόμου, Κεφ. 96. Πιο συγκεκριμένα, ούτε έχουν κατατεθεί, ούτε έχουν δημοσιευθεί όπως προβλέπει ο Νόμος. Επομένως, το ρυμοτομικό σχέδιο που θέλησε να επιβάλει η αρμόδια αρχή επί των αιτητών, δεν είναι νόμιμο και η απόφαση των για τέτοια διαπλάτυνση δεν είναι δεσμευτική ούτε έχει καμιά νομική ισχύ. (Βλέπε *Constantinos Yiallouros v. Improvement Board of Yeri*, Υπ. Αρ. 579/86, ανέκδοτη απόφαση που εκδόθηκε στις 23/7/88, *Smirli v. The Municipality of Paphos* (1986) 3 C.L.R. 729, στη σελίδα 733, *Orphanides and Another v. The Improvement Board of Ayios Dhometios* (1979) 3 C.L.R. 466, *Paphos Plantations (SMK) Ltd. v. Republic* (1985) 3 C.L.R. 2745.)

Για τους πιο πάνω λόγους, νομίζω ότι δεν θα προχωρήσω να εξετάσω τον τρίτο λόγο της αντισυνταγματικότητας, παρά μόνο να κηρύξω την απόφαση των καθ' ων η αίτηση άκυρη.

Η προσφυγή επιτυγχάνει. Η επίδικη απόφαση κηρύσσεται άκυρη χωρίς κανένα νομικό αποτέλεσμα.

Δεν εκδίδεται καμιά διαταγή ως προς τα έξοδα, υπό τις περιστάσεις.

Επίδικη απόφαση ακυρώνεται χωρίς έξοδα.